

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Indian Government and Politics (PC-103)

Date: 30/12/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) Explain the importance of the Preamble of Indian Constitution. (20)
- Q. 2) Explain Legislative and Administrative powers of the Indian President. (20)
- Q. 3) Discuss the unitary nature of the Indian Federalism. (20)
- Q. 4) "Directive principles are aimed to establish socio-economic democracy in India"; Discuss. (20)
- Q. 5) Explain in details the Fundamental Duties and its importance in the Indian Citizen. (20)
- Q. 6) Write an essay on the experiences and performance of the India as hosting country of 'G20'. (20)
- Q. 7) Take a detail review of the coalition governments and politics of India. (20)
- Q. 8) Write an essay on the 'Caste and Class politics' in India. (20)
- Q. 9) Explain the Union Legislation in India. (20)
- Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
- a) Importance of Fundamental Rights.
- b) Right to Constitutional remedies
- c) Right against Exploitation.
- d) Right to Equality.

मराठी रूपांतर

भारताचे शासन आणि राजकारण भाग (PC22-103)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) भारतीय राज्यघटनेची प्रस्तावनेचे महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. २) भारतीय राष्ट्रपतीचे कार्यदेविषयक आणि प्रशासकीय अधिकार स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३) भारतीय संघराज्यांच्या एकात्मक स्वरूपाची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ४) "नीती निर्देशक तत्वांचा उद्देश भारतात सामाजिक-आर्थिक लोकशाही प्रस्थापित करण्यासाठी आहे"; चर्चा करा. (२०)
- प्र. ५) भारतीय नागरिकांमध्ये मूलभूत कर्तव्ये आणि त्याचे महत्त्व तपशीलवार स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ६) 'G20' चा यजमान देश म्हणून भारताचे अनुभव आणि कामगिरी यावर निबंध लिहा. (२०)
- प्र. ७) भारतातील युती सरकार आणि राजकारणाचा तपशीलवार आढावा घ्या. (२०)
- प्र. ८) भारतातील 'जात आणि वर्गाचे राजकारण' यावर निबंध लिहा. (२०)
- प्र. ९) भारतातील केंद्रीय कार्यदेमंडळ यावर सविस्तर मांडणी करा. (२०)
- प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
- अ) मूलभूत अधिकारांचे महत्त्व.
- ब) घटनात्मक उपाययोजनेचा अधिकार
- क) शोषणाविरुद्ध हक्क.
- ड) समानतेचा अधिकार.